

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j.: ČŠIS-130/11-S

Název kontrolované školy	Základní škola Stříbrná Skalice
Sídlo:	Na Městečku 69, 291 67 Stříbrná Skalice
IČO:	709 252 59
Identifikátor:	600 045 510
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelkou Mgr. Evou Boubínovou
Zřizovatel:	Obec Stříbrná Skalice
Místo inspekční činnosti:	Na Městečku 69, 291 67 Stříbrná Skalice
Termín inspekční činnosti:	17. – 19. leden 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c školského zákona. Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 4 školského zákona. Inspekce byla zaměřena na činnost základní školy, nikoli částí školní družina a školní klub. V návaznosti na provedené prošetřování stížnosti čj. ČŠIS-2135-S z listopadu 2010 se inspekce zaměřila zejména na oblasti související s předmětem stížnosti: rovný přístup ke vzdělávání, ŠVP, řízení školy, kvalita a dodržování vnitřních předpisů školy a jejich soulad s legislativou, personální podmínky, finanční a materiální předpoklady a partnerství. Dle hodnocení ČŠI provedených v r. 2001 jsou hodnoceny také změny a odstranění zjištěných nedostatků a tendence ve vývoji školy.

Aktuální stav školy

Základní škola (dále v textu jen škola) splňuje formální podmínky (soulad údajů se skutečností ve zřizovací listině, v zápisu do školského rejstříku, způsob jmenování ředitelky školy, dodržení stanovené kapacity 180 žáků – skutečný stav k datu inspekce 87 žáků aj.) s dílčí odchylkou – název školy na úředním razítku neodpovídá skutečnosti. Od poslední inspekční činnosti ČŠI zaměřené na činnost celé školy v r. 2001 (provedeno též tematické zjišťování) prošla škola významnými změnami zejména v tvorbě a postupném zavádění vlastního ŠVP. V materiální oblasti došlo k několika průběžným změnám ve vnitřním vybavení a rekonstrukcích fasády školy a vnějších prostor. Průběh sledovaného vzdělávání byl významně ovlivněn dlouhodobým i aktuálním personálním stavem (několik pedagogů v dlouhodobé nepřítomnosti – zajištění „zástupy“).

Počty žáků (výkony) ve škole dlouhodobě klesají. V r. 2001 měla škola 137 žáků, v posledních třech letech škola vždy pracuje v podmínkách zřizovatelem povolené výjimky z minimálního počtu žáků. V letech 2007, 2008, 2009 a 2010 měla škola 96, 94, 92 a 87 žáků. V současnosti má škola 6 tříd, spojeny jsou 1. a 5. ročník, 3. a 4. ročník, pro 7. ročník škola žáky nemá. Příliš se nemění se struktura žáků – většina žáků je z obce a spádové oblasti. Přes deklarované zaměření školy na maximální podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) se snižují počty těchto žáků – ke dni inspekce je integrováno šest žáků prostřednictvím zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP). Škola eviduje dalších devět žáků s méně závažnými formami vývojových poruch učení.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Veřejnost je běžnými formami informována o charakteru školy i o průběhu vzdělávání. Při prezentaci informací o škole došlo k několika chybám (např. na www stránkách uvedený školní řád není aktuální, pouze v ústním pokynu vydaná pravidla pro provoz těchto stránek vedou k některým chybám – formální správnost, zveřejnění informace bez vědomí vedení školy). V průběhu inspekce byly operativně naplněny požadavky školské legislativy na přístupnost školního řádu v prostorách školy (v důsledku věcných a formálních nedostatků byl již v průběhu inspekce opravován), ŠVP zveřejněn nebyl žádnou formou. V přijímání žáků postupuje škola v souladu se zákonnými požadavky. Žáci se SVP jsou integrováni v běžných třídách. V uplatňování předpisů i v práci a hodnocení těchto žáků však škola v několika ohledech a případech chybovala. Škola při integraci a tvorbě IVP v žádoucím případě nepostupovala podle RVP ZV – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. To se nepříznivě promítlo zejména do hodnocení výsledků vzdělávání (klasifikace). Také postup v případě přeřazení žáků do vyššího ročníku bez absolvování předchozího neodpovídá požadavkům školského zákona (§ 17 odst. 3, viz protokol o kontrole čj. ČŠIS-129/11-S). Žáci byli účelově přeřazeni jako mimořádně nadaní, ačkoli takto nebyli označeni školským poradenským zařízením, nebyli ani vykazováni jako mimořádně nadaní a v současnosti mají průměrný prospěch. Škola nemá ve ŠVP stanovená pravidla pro zařazování žáků do jednotlivých tříd a skupin, což je požadavek školské legislativy (opět viz uvedený protokol o státní kontrole). Pro integraci žáků se SVP škola kromě příznivých skutečností – většinou nižší počty žáků ve třídách a v několika případech projevené nabídky pedagoga k doučování a možnosti opravit si špatnou známku a dobrého programového počítačového vybavení nevytvořila některé další vhodné podmínky. Personální zabezpečení vykazuje rizika. Práci s žáky se SVP koordinuje

výchovná poradkyně bez absolvování příslušného kvalifikačního studia, stejně tak další specialisté – koordinátorka minimálního preventivního programu (MPP) a jedna ze tří učitelek provádějící individuální nácviky s žáky se SVP dosud neprošly příslušnou odbornou přípravou. Absolvované další vzdělávání pedagogů v tomto směru (v posledních čtyřech letech) tyto nedostatky nerespektovalo. Tyto skutečnosti se promítají i do kvality realizovaných aktivit a podmínek (není prováděna evidence prostřednictvím IVP nastavených individuálních nácviků s žáky se SVP s obsahem a rozsahem podpory včetně využívání pomůcek, formální a neúplný je aktuální školní MPP). Školní budova nemá bezbariérové úpravy. Ve škole do termínu inspekce nebyl iniciován vznik celoškolského žákovského samosprávného orgánu, žáci by jeho existenci uvítali. V oblasti rovného přístupu ke vzdělávání jsou i závažné nedostatky a rizika.

V důsledku postavení školy v regionu nemá ŠVP výrazné zaměření, nejvýznamnější prioritou je oblast využívání informačních a komunikačních technologií, což se projevilo při rozdělení disponibilních hodin učebního plánu. Celkově však ŠVP vykazuje řadu obsahových i formálních nedostatků (neúplné identifikační údaje, nesrovnalosti v tabulaci učebních plánů, chybějící poznámky k učebnímu plánu a další). ŠVP tím není v souladu s RVP ZV, což je porušením ustanovení § 5 odst. 1 školského zákona. Již v průběhu inspekce ředitelka školy započala pracovat na žádoucích úpravách tohoto stavu. Ten je důsledkem i skutečnosti, že škola nemá žádoucím způsobem proškoleného koordinátora tvorby ŠVP. Volba individuální vzdělávací cesty žáka je charakterem školy (objektivními i subjektivními vlivy) poměrně omezená, kladem je výuka dvou cizích jazyků (anglického a německého).

V uplatnění efektivních forem a metod ve sledované výuce byly značné rozdíly. Většinou pozitivní atmosféra byla nejvýraznějším motivačním prvkem. Tento sledovaný jev je v dílčím rozporu se zjištěnými záznamy v žákovských knížkách (klasifikace nedostatečnou za nesplněný úkol, kumulace záporných hodnocení). Práce s žáky se SVP nebo účelná vnitřní diferenciaci se vyskytovala pouze ojediněle, většina zpětných vazeb byla založena pouze na kontrole učitelem. Zhruba v polovině výuky byly prvky aktivní práce žáků (práce s textem, vyhledávání a aplikace informací...). V druhé polovině se vyskytovalo i jen pasivní plnění úkolů, jednotvárná činnost a malá vazba na praktické využití – neuplatněné mezipředmětové vztahy a průřezová témata. Sledovaná výuka byla celkově na průměrné úrovni.

Jako opatření po inspekční činnosti v r. 2001 byla ve škole zřízena funkce zástupce ředitele školy. Ve sladění rozhodovacích a výkonných kompetencí a účinnosti nápravných opatření po zjištění nedostatků se prokázala slabší místa. Koncepční záměry mají jen slabou vazbu na další plánovací materiály, nejzřetelněji se to projevuje do personální oblasti. Formálním stanovením jednoduché organizační struktury a rozdělením kompetencí se podařilo jen částečně napravit zjištěná negativa (chyby v hodnocení žáků, chybějící systém práce s žáky s ohroženým prospěchem a další). Vnitřní předpisy jsou v několika případech neúplné, nebyly náležitě aktualizovány a v důsledku jsou příčinou chyb v organizaci vzdělávání. Nestanovením pravidel přítomnosti cizích osob ve škole již škole vznikly problémy v komunikaci s veřejností. Školní řád nesprávně stanovuje dobu vstupu žáků do budovy a délku odpoledních přestávek. Pravidla pro hodnocení žáků také obsahují větší množství nedostatků, nejzávažnějším je neaktualizovaný postup při nespokojenosti zákonných zástupců s klasifikací (porušení § 52 odst. 4 školského zákona). Vnitřní hodnotící materiály (výroční zprávy školy, zpracované vlastní hodnocení školy...) obsahují spíše formálním a neúplným způsobem zpracované požadavky příslušných předpisů. Dokumenty školy (včetně povinné dokumentace) obsahují terminologii, která není v souladu se školskými předpisy. V kvalitě úklidu školních prostor jsou i ve vztahu k problémům školy (pedikulóza) rizika.

Větší množství nedostatků zjištěných v r. 2001 se opakuje: dříve porušení učebních osnov a učebního plánu – nyní ŠVP bez souladu s RVP ZV; v r. 2001 nezařazení učiva „výchova ke zdraví“- nyní učební plán bez informace o integraci oblasti výchova ke zdraví na druhém stupni; r. 2001 - nezpracování úprav používaného vzdělávacího programu Základní škola – r. 2011 ŠVP bez úprav ve smyslu opatření MŠMT z června 2007; opakovaně minimálně zaznamenaná práce s žáky se SVP ve sledované výuce, formální charakter několika vedených dokumentů a další. V úrovni řízení školy, organizace vzdělávání a účinnosti opatření po zjištěných nedostatcích zjistila ČŠI významná rizika.

Činnost školské rady přes značné a časté personální obměny naplňuje legislativní požadavky. Část rodičů není spokojena s úrovní komunikace s vedením školy i s úrovní vzdělávání. Tento stav vedl některé z nich ke zrušení spolupráce a několik až k rozhodnutí umístit své děti do jiných škol v blízkém okolí. To je v dané situaci školy (nízký počet žáků – potřeba výjimky zřizovatele) značným ohrožením. Škola je partnerem sousední školy v regionálním projektu hrazeném z prostředků ESF. Kooperace s pracovníky školských poradenských pracovišť je v poslední době spíše problematická. Vedení školy se neztotožňuje s postupem příslušné PPP (pedagogicko psychologické poradny) a obsahem její zprávy ve věci uvedené stížnosti. Zpracované IVP nebyly poradnou vyhodnocovány. Partnerství školy je na průměrné úrovni.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ve vnitřní dokumentaci školy zjistila ČŠI četné nedostatky. Kromě výše uvedených byla část z nich již v průběhu inspekce odstraňována.

Škole chybí učitelé s příslušnou odbornou kvalifikací či vysokoškolským vzděláním pro výuku několika předmětů. Tento stav není adekvátně ovlivňován plánem a zejména průběhem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Pozitivem je stupeň proškolení pedagogů v oblasti počítačové gramotnosti. Ke dni inspekce byl podíl hodin vyučovaných učiteli s vysokoškolským vzděláním pro výuku daného předmětu nebo na daném stupni školy 47 % z celkového počtu vyučovaných hodin. Věková struktura učitelského sboru není vyvážená, v blízké budoucnosti nastane „nepřipravená“ generační obměna. Škola nemá vytvořen systém práce se začínajícími učiteli.

Ředitelka školy splňuje legislativní náležitosti pro výkon funkce (kvalifikace, funkční studium). V kontrolní činnosti vedení školy zjistila ČŠI odstranitelná rizika, která se projevila v úrovni vedené povinné dokumentace (i podstatné chyby v třídních výkazech; nízká účinnost korigujících opatření např. při vzdělávání, hodnocení a klasifikaci žáků, včetně hodnocení žáků se SVP aj).

Materiální předpoklady pro realizaci ŠVP jsou průměrné, škola postupně zakoupila stavitelný žákovský nábytek. Dílčími omezeními jsou: chybějící vlastní tělocvična (problémy s vytápěním používané sokolovny), škola nemá šatny. Také ekonomická situace školy vykazuje rizika. Zřizovatel pravidelně hradí náklady školy na základě udělované výjimky z počtu žáků (ročně přes 400 tis. Kč). Využívání dalších zdrojů (kromě prostředků státu a zřizovatele) není příliš výrazné. V získání prostředků z těchto zdrojů v programu „Peníze školám“ je aktuálně oproti dalším školám teprve v úvodní fázi – rozhodování, které z možných oblastí využije.

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola splňuje formální podmínky pro výkon veřejné služby, její činnost je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, ŠVP však nenaplnuje požadavky školského zákona,
- zásady a cíle vzdělávání stanovené školským zákonem nejsou naplňovány v tom, že škola chybně postupovala při zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivců, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- škola ve sledovaných jevech stagnuje (v konkrétních hodnocených oblastech je stav téměř identický jako v r. 2001), nebyla odstraněna rizika a nedostatky v řízení a práci školy: ve srovnání se zjištěními a hodnoceními ČŠI od poslední inspekce obdobného zaměření jsou zjištění v kritériích kvalita zpracování základních vzdělávacích dokumentů, účinnost opatření po zjištěných nedostacích, práce s žáky se SVP, personální zabezpečení ve smyslu odbornosti výuky a úrovně DVPP téměř stejná,
- princip trvale udržitelného rozvoje je oslaben zejména v oblasti personálního zabezpečení vzdělávání ve smyslu odbornosti pedagogů a specialistů pro oblasti výchovného poradenství, prevence sociálně patologických jevů, koordinace tvorby ŠVP a přípravy projektů čerpání mimorozpočtových prostředků, nepříznivá je věková struktura,
- vedení školy vnímá ohrožení ve snižování počtu žáků, částečně je tento trend ovlivněn nespokojeností části rodičovské veřejnosti s úrovní komunikace a kvalitou poskytovaného vzdělávání, zjištění ČŠI toto ohrožení potvrzuje,
- pro realizaci ŠVP má škola celkově průměrné podmínky, škola převážně účelně využívá zdroje a prostředky, dílčím rizikem ve smyslu financování je snižující se počet žáků a nižší aktivity v oblastech získávání mimorozpočtových zdrojů,
- v uplatňování zásady rovného přístupu ke vzdělávání došlo k několika pochybením v administraci, průběhu a hodnocení výsledků vzdělávání u žáků se SVP,
- novými úkoly je aktualizace a doplnění vnitřních předpisů, změny ve struktuře personálního zabezpečení vzdělávání, odborná příprava ve škole ustanovených specialistů a tím i odstranění prvků formálnosti ve vedené dokumentaci, systematizace práce s žáky se SVP, zvýšení kvality úklidu vnitřních školních prostor, zlepšení komunikace s podstatným okolím - snížení rizika odchodu žáků do jiných škol.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků: soulad ŠVP s RVP ZV, nedostatky školního řádu, úroveň DVPP, chyby v postupech práce s žáky se SVP, kvalita vnitřního prostředí školy – úklid. Oznámení zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín I.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín I.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín I.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká a v České školní inspekci, Středočeském inspektorátu, Arabská 683, Praha 6.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Kumstýř v. r.

Bc. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Borůvková v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

Smrž v. r.

Václav Zemek, školní inspektor

Zemek v. r.

V Kolíně dne 25. ledna 2011

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Eva Boubínová

Boubínová v. r.

Ve Stříbrné Skalici dne 8. 2. 2011

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina ZŠ Stříbrná Skalice čj. 2/2009
2. Rozhodnutí krajského úřadu ve věci změny zápisu do rejstříku škol...čj. 125801/2007/KUSK
3. Školní vzdělávací program „Nevyšlapanou cestou“, verze 1 z 01. 09. 0009
4. Výroční zprávy ZŠ Stříbrná Skalice, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
5. Evaluace školy, Autoevaluace, školní rok 2007/2008, ŘŠ, bez datace
6. Školní řád základní školy, bez čj., platnost od 1. 9. 2005; dodatek k provoznímu řádu školy – změna k 1. 9. 2009
7. Inspekční zpráva čj. 031 40/01-2163
8. Stížnost na školu čj. ČŠIS-2135/10-S + podkladová a doplňující dokumentace
9. Rozvrh hodin, aktuální k datu inspekce
10. Personální dokumentace, aktuální stav
11. Jmenování ředitelky školy do funkce, ŠÚ Kolín, r. 1996 a 2001
12. Záписы z jednání školské rady, 3 roky
13. Matrika školy, listinná a elektronická verze, stav ke dni inspekce
14. Záznamy z jednání provedených ve škole, 2 ks ze dne 19. 1. 2011
15. Výhledový plán koncepčních závěrů školy, ŘŠ, nedatováno
16. Program protidrogové prevence, ŘŠ, bez datace
17. Záписы z jednání pedagogické rady, 3 roky
18. Korespondence s PPP Praha východ, aktuální stav
19. Plán DVPP, s účinností od 1. 1. 2008 + evidence účasti do data inspekce
20. Třídní knihy ze školních roků 2009/2010 + 2010/2011
21. Evidence žáků se SVP 2010/2011 + 6 ks IVP platných v tomto školním roce
22. Žákovské knížky, výběr
23. Dokumentace vedená ČŠI ve věci prošetřování stížnosti čj. ČŠIS-2135/10-S
24. Výkazy o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007, 2008, 2009 a 2010
25. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2008, 2009 a 2010
26. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2007, 2008, 2009 a 2010
27. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2007, 2008 a 2009
28. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2009, 2008 a 2007
29. Hlavní kniha za rok 2009

Zpracoval

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Kumstýř v. r.

V Kolíně dne 25. ledna 2011

Převzala

Mgr. Eva Boubínová

Boubínová v. r.

Ve Stříbrné Skalici dne 8. 2. 2011